

המוסד לביטוח לאומי
אגף גבייה ממעסיקים

<p>ט"ז באב התשס"ט 06/08/2009</p>	<p>תאריך:</p>
<p align="center">נושא: החזרים</p> <p align="center">תת נושא: החזר גביית יתר</p> <p>שם החוזר: החזר דמי ביטוח למעסיקים בתקנה 22 ולמעסיקים מאושרים לפי סעיף 343 בגין ניכוי דמי ביטוח מהשכר המשולם לעובד בזמן שבעדו זכאי העובד לדמי פגיעה</p>	
<p align="right">מטרת המסמך</p> <p>הכרות עם התהליך החדש של החזר דמי ביטוח למעסיקים בתקנה 22 ולמעסיקים מאושרים</p>	
<p>א. כללי</p> <p>ב. החזר דמי ביטוח עבור תקופות קודמות</p> <p>ג. החזר דמי ביטוח – התחשבות שוטפת</p>	
<p>ד. תהליך החזר דמי ביטוח בהתחשבות שוטפת</p> <div style="border: 1px solid black; padding: 5px; width: fit-content; margin-bottom: 10px;"> <p>מקרא:</p> <p>דמי פגיעה —————</p> <p>גל"ש —————</p> <p>עסק —————</p> </div>	
<p>ה. החזר דמי ביטוח בהתחשבות שוטפת- מסכים חדשים</p>	
<p align="right">הגדרות</p> <p><u>מעסיק מורשה על פי תקנה 22 לתקנות הביטוח הלאומי (ביטוח מפני פגיעה בעבודה), תשי"ד-1954</u></p> <p><u>מעסיק מאושר לפי סעיף 343 לחוק הביטוח הלאומי [נוסח משולב] התשנ"ה-1995</u></p>	
<p align="right">נספח</p> <p align="center"><u>איגרת למעסיק המורשה על פי תקנה 22</u></p>	
<p align="right">קישורים רלוונטיים</p> <p align="center"><u>סעיף 351 לחוק הביטוח הלאומי [נוסח משולב] התשנ"ה-1995</u></p>	
<p align="right"><u>רשימת תפוצה</u></p>	

המוסד לביטוח לאומי אגף גבייה ממעסיקים

א. כללי

על פי סעיף 351 לחוק הביטוח הלאומי, עד לחודש דצמבר 2007 היה המעסיק פטור מניכוי ותשלום דמי ביטוח לאומי חלק עובד וחלק מעסיק על השכר ששולם לעובד עבור הזמן שבו היה העובד זכאי לדמי פגיעה.

היות וישנם מעסיקים שלא פעלו לפי האמור בחוק וניכו ושילמו דמי ביטוח ביתר, המוסד לביטוח לאומי פועל בימים אלו לסיום השלבים האחרונים בהקמת מערכת ממוכנת להחזרת דמי ביטוח באופן חד פעמי למעסיקים המורשים על-פי תקנה 22 ולעובדיהם, עבור התקופה הפטורה.

החל מינואר 2008 בוטל הפטור בסעיף 351 ומעסיקים, המשלמים שכר לעובדיהם בעד הזמן שבו העובד זכאי לדמי פגיעה, חייבים בדיווח ותשלום עבור השכר הנ"ל.

בנוסף, חדל המוסד לביטוח לאומי לנכות דמי ביטוח לאומי ודמי ביטוח בריאות מדמי הפגיעה המוחזרים למעסיק המורשה על פי תקנה 22, החל מחודש מרץ 2008.

את דמי הביטוח חלק מעסיק ששילם המעסיק על השכר שהוא בגובה דמי הפגיעה, יחזיר המוסד לביטוח לאומי למעסיק אחת לרבעון.

אל המעסיקים המורשים, על פי תקנה 22, נשלחה איגרת המבהירה את הכללים החדשים. באיגרת אף הובאה לידיעת המעסיקים כוונת המוסד להחזיר את דמי הביטוח שנוכו ביתר.

להלן טבלה מסכמת:

החל מ- 01/01/2008		עד ל- 31/12/2007		שכר ששולם לעובד בזמן בו היה זכאי לדמי פגיעה
חלק מעסיק	חלק עובד	חלק מעסיק	חלק עובד	
פטור*	חייב	פטור*	חייב	שכר בגובה גמלת דמי פגיעה (75% מבסיס השכר)
חייב	חייב	פטור*	פטור* דמי ביטוח לאומי חייב בדמי ביטוח בריאות	השלמה ל- 100% שכר

*יש להחזיר את דמי הביטוח הפטורים.

המוסד לביטוח לאומי אגף גבייה ממעסיקים

ב. החזר דמי ביטוח עבור תקופות קודמות

במסגרת החזר דמי ביטוח עבור תקופות קודמות, נשלחה אל המעסיקים המורשים, על פי תקנה 22, איגרת המכילה שאלון.

המעסיק יציין בשאלון האם דיווח בטופס 102, ניכה ושילם דמי ביטוח מהשכר ששילם לעובד עבור התקופה בה היה העובד זכאי לדמי פגיעה בשנים 2008-1998, למרות הפטור שיהיה קיים בסעיף 351.

כמו כן, יציין האם גבה מהעובד את דמי הביטוח שנוכו מגמלת דמי הפגיעה שהעביר המוסד לביטוח לאומי אל המעסיק, וכן האם קיבל מהמוסד לביטוח לאומי בעבר החזרים בגין הפטור בסעיף 351 ואם כן, באיזה אופן ובאילו סכומים מדובר.

השאלון יוחזר למשרד הראשי וכל הליך הטיפול בנושא זה יתבצע במשרד הראשי.

לאחר בדיקת הנתונים ועריכת החישובים יוחזרו דמי הביטוח למעסיק ולעובדים. במידה והחזר המעסיק לעובד את דמי הביטוח שנוכו ממנו ביתר, יחזיר המוסד לביטוח לאומי את סכום ההחזר למעסיק בלבד.

בהמשך יועבר, בעז"ה, חוזר מפורט בנושא.

[חזרה](#)

ג. תהליך החזר דמי ביטוח בהתחשבות השוטפת

עם אישור זכאות לדמי פגיעה של עובד אצל מעסיק בתקנה 22/ מעסיק מאושר, מועברים נתוני הגמלה הרלבנטיים למערכת גל"ש. שם מתבצע חישוב דמי הביטוח חלק מעסיק בגובה הגמלה, ואחת לרבעון מתבצע סיכום עבור כל מעסיק רלוונטי, והתוצאה מועברת לתיק המעסיק.

במידה ומחלקת דמי פגיעה עדכנה נתונים חדשים עבור הפגיעה, לדוגמה, העובד קיבל הבראה ששינתה את בסיס השכר הרבעוני, או לחילופין בוטלה / נוספה לעובד תקופת פגיעה לאותו תאריך פגיעה, יחושב ההחזר בגין העובד מחדש, וישפיע לחיוב / לזיכוי על ההחזר הרבעוני.

בסיכום של החישובים שבוצעו באותו רבעון, אם הסיכום יהיה בחובה (בשל חישוב חוזר, כאמור), תשלח למעסיק הודעת "חיוב דמי ביטוח לפי סעיף 351" ואם יהיה הסיכום בזכות תשלח למעסיק לאותו רבעון הודעת "זיכוי דמי ביטוח לפי סעיף 351".

במקרה של חיוב, כאמור, יופיע בהודעה, לצד שם העובד והחודש בגינו בוצע החיוב, סכום ההפרש שחושב, ובעמודות שלצידו יפורט הסכום שחושב עבורו בעבר ותאריך ההודעה הקודמת בה פורט החישוב המבוטל.

בהודעת החזר וכן בהודעת חיוב יתבקש המעסיק לפנות אל הסניף המטפל לבדיקת יתרת החשבון בתיקו במוסד. רק לאחר ביצוע בדיקה יוכל הפקיד לבצע את ההחזר לחשבון הבנק של המעסיק.

[חזרה](#)

המוסד לביטוח לאומי אגף גבייה ממעסיקים

ד. החזר דמי ביטוח בהתחשבות השוטפת - מסכים חדשים

פותחו שני מסכים חדשים במערכת "עסק": 785 ו-788.

• מסך 785: תנועות תקנה 22 - שוטף

מסך 785 מרכז את תנועות ההחזר/ החיוב לפי חודשים. עבור כל חודש מוצגות התנועות שחושבו בגין אותו החודש.

יתכן יותר מתנועת זיכוי ו/ או תנועת חיוב אחת לחודש, היות ובכל חודש התנועות מחולקות לפי תאריך ביצוע החישוב, ויתכנו פגיעות בעבודה שבשל מורכבותן התאחר תאריך אישורן. כמו כן, יתכנו תנועות נוספות בגין אותו חודש בעקבות חישוב חוזר כפי שהוסבר לעיל.

לצד כל תנועה ניתן להקיש "ע", ולהציג את העובדים שבגינם חושבה התנועה וכן את סכום ההחזר המגיע למעסיק בגינם.

- בהקשת "פ" לצד העובד יוצג פרוט חישוב ההחזר. הקביעה האם להחזיר את דמי הביטוח בגובה דמי הפגיעה בשיעור המופחת או בשיעור המלא מתבצעת באמצעות נוסחה (יצירת מדד לחישוב) שלפיה מוחזרים דמי הביטוח בשיעור המתאים. שורת עובד המוצגת בצבע ירוק מעידה כי החישוב תקף, חישובים שבוטלו יוצגו בצבע כחול.

- בהקשת "ה" לצד העובד, בין אם החישוב תקף או מבוטל, תציג את ההיסטוריה של החישוב, במידה שיש כזו, כלומר יוצגו כל החישובים, התקפים והמבוטלים, שבוצעו בגין אותו עובד לאותו החודש. יתכן מאד שעם הצגת ההיסטוריה של חישוב תקף, יתברר שבוצע בגל"ש עבור חודש זה חישוב חדש בגין העובד, אולם הוא טרם הועבר ל"עסק", ורק בסוף הרבעון, עם העברתו ל"עסק", הוא יגרום לביטול החישוב הנוכחי.

• מסך 788: ריכוז עובדים

במסך זה מרוכזים כל העובדים שבגינם חושב למעסיק החזר/ חיוב. בהקשת "פ" לצד העובד יוצג פרוט חישוב ההחזר.

מסך 788 הינו מסך של גל"ש, ולכן תופענה בו תנועות שחושבו וטרם הועברו ל"עסק".

• במסכים הכספיים נוספו התנועות:

זיכוי תקנה 22, חיוב תקנה 22, הצמדה תקנה 22, זיכוי והצמדה תקנה 22, חיוב. התנועה הכספית הינה תנועה מאוחדת של כל הזיכויים / החיובים שבוצעו באותו רבעון. במסך 511 בהקשת "פ" לצד התנועה ניתן יהיה להציג את פרוט הזיכויים / החיובים.

המוסד לביטוח לאומי אגף גבייה ממעסיקים

לצד תאריך ביצוע החישוב תוצג סוג התנועה (חיוב תקנה 22 / זיכוי תקנה 22). בתקופה יפורט בגין איזו תקופה בוצע החיוב / הזיכוי.
אם חושבה הצמדה תוצגנה בהתאמה התנועות:
הצמדה תקנה 22 זיכוי ו/ או הצמדה תקנה 22 חיוב.

[חזרה](#)

ה. החזר דמי ביטוח – התחשבות שוטפת

החל מינואר 2008 קיבלו כלל המעסיקים הנחייה לדווח, לשלם ולנכות דמי ביטוח חלק מעסיק וחלק עובד על מלוא שכר העובד.

היות ודמי הפגיעה פטורים מתשלום דמי ביטוח חלק המעסיק, המוסד לביטוח לאומי ישיב את דמי הביטוח, חלק מעסיק, ששולמו עבור השכר שהוא בגובה דמי הפגיעה:

- למעסיקים המורשים לפי [תקנה 22](#)
- למעסיקים המאושרים לפי [סעיף 343 לחוק](#) (המשלמים תמורת דמי פגיעה לעובדיהם ומשלמים ומנכים עבורה דמי ביטוח חלק עובד וחלק מעסיק).

[חזרה](#)

רשימת תפוצה

העתק לידיעה: מנהלי סניפים, מנהלי סניפי משנה, מנהלי אגפים ותחומים במנהל הביטוח והגבייה, מנהלי תחום בכירים- ביטוח וגבייה בסניפים, סגנים, ממונים ורכזים בגבייה מעסיקים, פקידי גבייה בסניפים, סמנכ"ל גבייה.

[חזרה](#)